

Форма № Н - 3.04

Відокремлений структурний підрозділ
Національного університету «Львівська політехніка»
Хмельницький політехнічний фаховий коледж

Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач відділення

 О. В. Шулякова

«26» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Операційний менеджмент

Спеціальність 073 Менеджмент

відділення Економіки та менеджменту

2022-2023 навчальний рік

Робоча програма дисципліни *Операційний менеджмент* для студентів спеціальності *073 Менеджмент*

Розробники: *Овчарук В.В., д.е.н., доц., викладач економічних дисциплін,*
Савіцький А.В., д.е.н., доц., викладач економічних дисциплін

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № 1 від «26» серпня 2022 року

Завідувач кафедри А.В. Савіцький

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна (заочна) форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 Управління і адміністрування	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 073 Менеджмент	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		3-ий	
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		1-ий	2-ий
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 54 самостійної роботи студента – 66	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
			24 год.
		Практичні, семінарські	
			30 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
			66 год.
		Консультації: 6 год.	
		Вид контролю: <i>екзамен</i>	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 45% / 55%

для заочної форми навчання – 10% / 90%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: основною метою викладання дисципліни «Операційний менеджмент» є формування у студентів компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів управління основною діяльністю підприємств та умінь розроблення операційної стратегії, створення і використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Завдання навчальної дисципліни: основні завдання, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни полягають у отриманні знань необхідних для:

- усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших складових будь-якої організації, а спеціалісту в галузі управління потрібні ґрунтовні знання основ та категорійного апарату операційного менеджменту; -
- засвоєння принципів та методів раціонального організування, планування і контролювання за функціонуванням операційних систем різних видів;
- набуття вмінь щодо розроблення операційної стратегії підприємства;
- набуття вмінь щодо обґрунтування рішення стосовно створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування;
- забезпечення якості результатів операційної діяльності організації;
- отримання знань щодо особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

Міждисциплінарні зв'язки: пререквізити: «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Статистика», «Економічний аналіз», «Організація виробництва», «РПС та регіональна економіка», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Менеджмент», «Маркетинг (Маркетингові дослідження)», «Міжнародна економіка», «Управління бізнесом», «Управління конкурентними відносинами»; кореквізити: «Зовнішньоекономічна діяльність», «Технологія зовнішньоекономічних операцій», «Управління експортно-імпортними операціями в умовах інтеграції», «Управління інноваційною діяльністю», «Міжнародні транспортні перевезення».

Перелік компетентностей, які забезпечує робоча програма дисципліни «Операційний менеджмент» за спеціальністю 073 «Менеджмент»:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

- здатність визначати та описувати характеристики організації;
- вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними;
- здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту;
- здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту;
- здатність планувати діяльність організації та управляти часом;
- здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань;
- здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації;
- здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення;
- здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання:

- уміння демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;
- характеризувати зміст функціональних сфер діяльності організації;
- уміння застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективної діяльності організації;
- уміння демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи;
- уміння здійснювати оцінку правових, соціальних та економічних наслідків функціонування організації;
- уміння виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;
- доносити до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;
- управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
	го	л	п	лаб	інд	с.р.	го	л	п	лаб	інд	с.р.
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні аспекти операційного менеджменту												
Тема 1.1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	10	2	2			6	10					10
Тема 1.2. Операційна стратегія підприємства	10	2	2			6	10					10
Тема 1.3. Операційна система організації	10	2	2			6	13	1				12
Тема 1.4. Операційна діяльність підприємства	12	2	4			6	15	1	2			12
Тема 1.5. Організація операційних процесів	12	2	4			6	16	2	2			12
Разом за розділом 1	54	10	14			30	64	4	4			56
Розділ 2. Управління операційною системою організації, проектами, якістю та продуктивністю операційної діяльності												
Тема 2.1. Управління процесом проектування операційної системи	14	4	2			8	10					10
Тема 2.2. Управління поточним функціонуванням операційної системи	12	2	4			6	10					10
Тема 2.3. Управління проектами	14	4	2			8	10					10
Тема 2.4. Управління якістю продукції підприємства	12	2	4			6	10					10
Тема 2.5. Управління продуктивністю операційної діяльності	14	2	4			8	16	2	2			12
Разом за розділом 2	66	14	16			36	56	2	2			52
Усього годин	120	24	30			66	120	6	6			108

4. Програма навчальної дисципліни

4.1 Аудиторні заняття

№ заняття	Вид заняття	Тематика, зміст занять	Література
1	2	3	4
Розділ 1. Теоретичні аспекти операційного менеджменту			
1-2	Лекція/ Комбіноване заняття	Тема 1.1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту 1. Об'єктивні закономірності управління операційним процесом. 2. Галузеві особливості операційної функції. 3. Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації. 4. Функції, методи і принципи операційного менеджменту.	[5], с.146-148; [6], с.9-26; [11], с.4-15; [12], с.15-70
3-4	Лекція/ Комбіноване заняття	Тема 1.2. Операційна стратегія підприємства 1. Сутність та етапи розробки операційної стратегії організації. 2. Стратегічні й тактичні рішення операційного менеджменту. 3. Проектування товару і послуги. 4. Вартісний аналіз розробки продукту.	[5], с.148-149; [6], с.26-47; [11], с.15-24; [12], с.125-171; [17]
5-6	Лекція/ Комбіноване заняття	Тема 1.3. Операційна система організації 1. Сутність системного підходу до управління операційною системою. 2. Особливості та властивості операційної системи. 3. Складові операційної системи. 4. Класифікаційні підходи до операційних систем.	[5], с.149-156; [6], с.47-68; [11], с.24-35; [12], с.70-125
7-8	Лекція/ Комбіноване заняття	Тема 1.4. Операційна діяльність підприємства 1. Поняття про операційну діяльність підприємства. 2. Склад основних ресурсів як входних факторів операційної діяльності. 3. Виробнича потужність підприємства. 4. Моделі виробництва і сервісу.	[6], с.68-91; [11], с.35-48; [12], с.171-208
9	Практичне заняття	Тема: «Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати»	

1	2	3	4
10-11	Лекція/ Комбіноване заняття	Тема 1.5. Організація операційних процесів 1. Принципи організації операційних процесів. 2. Типи операційних процесів, їх ознаки. 3. Організація операційного процесу у просторі й часі. 4. Поняття про операційний цикл, його структуру і тривалість. 5. Життєвий цикл і режим функціонування операційної системи.	[5], с.9-30; [6], с.69-73; [11], с.48-59; [12], с.171-208
12	Практичне заняття	Тема : «Операційний цикл: структура та тривалість в режимі функціонування операційної системи»	
Розділ 2. Управління операційною системою організації, проектами, якістю та продуктивністю операційної діяльності			
13-14	Лекція/ Комбіноване заняття	Тема 2.1. Управління процесом проектування операційної системи 1. Сутність, цілі та етапи проектування операційної системи. 2. Життєвий цикл виробу і процесу. 3. Особливості проектування продуктів і процесів у сфері послуг. 4. Прийняття рішень із просторової організації підприємства. 5. Проектування підприємств, типи проектів.	[5], с.9-30; [6], с.91-134; [11], с.59-70; [12], с.208-256
15	Практичне заняття	Тема: «Типи проектів виробничого підприємства та прийняття рішень»	
16-17	Лекція/ Комбіноване заняття	Тема 2.2. Управління поточним функціонуванням операційної системи 1. Управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства. 2. Оперативне управління операційним процесом. 3. Організація диспетчеризації виробництва продукції. 4. Управління матеріальними запасами.	[5], с.9-30; [6], с.134-205; [11], с.70-85; [12], с.356-314, 397-436
18	Практичне заняття	Тема: «Функціонування операційної системи: управління матеріально-технічним забезпечення та матеріальними запасами»	

1	2	3	4
19-20	Лекція/ Комбіноване заняття	Тема 2.3. Управління проектами 1. Проектний підхід до управління операційною системою. 2. Життєвий цикл проекту. Планування проекту. 3. Відпрацювання розкладу проекту за допомогою графіка Гантта. 4. Контроль виконання проектів. 5. Методи сіткового планування в управлінні проектами.	[5], с.156-159; [6], с.205-220; [11], с.85-97; [12], с.314-364
21	Практичне заняття	Тема: «Управління розробкою та реалізацією проекту у діяльності виробничих систем»»	
22-23	Лекція/ Комбіноване заняття	Тема 2.4. Управління якістю продукції підприємства 1. Поняття про фактори забезпечення якості товарів і послуг та їх значення. 2. Показники якості продукції. 3. Якість та конкурентоспроможність операційної системи. 4. Системи управління якістю продукції. 5. Зарубіжний досвід управління якістю продукції.	[5], с.9-30; [6], с.220-245; [11], с.97-107; [12], с.436-498
24	Практичне заняття	Тема: «Управління якістю продукції та забезпечення конкурентних переваг»	
25-26	Лекція/ Комбіноване заняття	Тема 2.5. Управління продуктивністю операційної діяльності 1. Продуктивність операційної діяльності як основна мета операційного менеджменту. 2. Показники результативності функціонування операційних систем. 3. Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи. 4. Фактори впливу на динаміку продуктивності організації. 5. Шляхи підвищення продуктивності операційної системи.	[5], с.159-164; [6], с.245-258; [11], с.107-122; [12], с.498-531; [18]
27	Практичне заняття	Тема: «Продуктивність операційної діяльності: показники результативності, фактори впливу, управління»	

4.2 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1.1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту 1. Операційний менеджмент: сутність, функції, види та основні завдання. 2. Статистичні та лінійні методи прийняття рішень в операційному менеджмент.	6
2	Тема 1.2. Операційна стратегія підприємства 1. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи. 2. Операційна стратегія та конкурентоспроможність.	6
3	Тема 1.3. Операційна система організації 1. Сутність системного підходу до операційного менеджменту. 2. Операційна система організації: поняття склад та види.	6
4	Тема 1.4. Операційна діяльність підприємства. 1. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати. 2. Склад основних ресурсів як входних факторів операційної діяльності.	6
5	Тема 1.5. Організація операційних процесів 1. Принципи організації та складність операційних процесів. 2. Організація операційного процесу у просторі й часі. 3. Поняття, структура та тривалість операційного циклу підприємства.	6
6	Тема 2.1. Управління процесом проектування операційної системи 1. Відмінності у проектуванні продукту та послуги. Реалізація функції якості як можливість залучення споживача до операційного процесу. 2. Необхідність рішень з просторової організації діяльності. Схеми розміщення та масштаби виробничих потужностей. 3. Проектування виробничого і обслуговуючого потоків.	8
7	Тема 2.2. Управління поточним функціонуванням операційної системи 1. Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій, агрегатне планування. 2. Управління матеріально-технічним забезпеченням. 3. Контроль операційного процесу. 4. Робоче середовище та умови праці, режим роботи.	6

1	2	3
8	Тема 2.3. Управління проектами 1. Створення робочих графіків за допомогою діаграм Г. Гантта. 2. Методи сітьового планування: переваги та недоліки. 3. Техніка управління проектами методом оцінки та розгляду програми (РЕКТ) та методом 6 критичного шляху (СРМ).	8
9	Тема 2.4. Управління якістю продукції підприємства 1. Інструменти контролю якості. 2. Аналіз програм забезпечення якості У.Е.Демінга, Д.Джурана, П.Кросбі, К.Ішикава, Ш.Шинго. Методи Дж.Тагуші. 3. Підхід з точки зору загального менеджменту якості. Розвиток програми забезпечення якості.	6
10	Тема 2.5. Управління продуктивністю операційної діяльності 1. Комплексний підхід до питань продуктивності. 2. Особливості операційного менеджменту в різних галузях економіки.	8
	Разом	66

4.3 Консультації

№ з/п	Тема, зміст	Кількість годин
1	Тема: Управління проектами Питання: Зарубіжний досвід управління проектами виробничих систем	2
2	Тема: Управління продуктивністю операційної діяльності Питання: Аналіз показників результативності операційної діяльності в залежності від сфери діяльності, типізації бізнес-процесів та розмірів організації	2
3	Консультація перед екзаменом	2
	Разом	6

5. Методи навчання

Розповідь, бесіда, пояснення, лекція, практичні роботи, ділові ігри, конспекти, схеми.

6. Методи контролю

Лекція: фронтальне опитування, вибіркове, усне опитування, письмове опитування, тестування, дискусія.

Практичне заняття: письмове опитування, усне опитування, комбіноване опитування, тестування, контрольна робота, «мозковий штурм», доповідь на тему.

Самостійна робота: перевірка конспектів, перевірка відповідей на проблемні питання, опитування на практичному занятті, презентація доповіді на практичному занятті.

7. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій.
2. Завдання для практичної роботи та методичні рекомендації з її виконання.
3. Тести для перевірки знань студентів.
4. Презентаційні матеріали.

8. Рекомендована література

Базова:

1. Андрушків Б.М. Проблеми теорії і практики менеджменту [Текст] : навч.-метод. посіб. для студ. ден. і заоч. форми навч./ Тернопільський держ. технічний ун-т ім. Івана Пулюя, Академія соціального управління, Наукове товариство ім. Шевченка. - Т. : Терно-граф, 2009. - 312 с.
2. Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практикум. – К.: «Магнолія плюс», Львів: «Новий світ-2000», 2003. – 336 с.
3. Гевко І.Б. Операційний менеджмент: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.. — К.: Кондор, 2005. — 228с.
4. Жигалов В.Т., Шимановська Л.М. Основи менеджменту і управлінська діяльність. - К. -Вища школа. - 1994.
5. Завадський Й.С. Менеджмент: Management. - У 3 т. - 3-вид., доп. - К.: Вид-во Європ. ун-ту. – 2001-2003. - 542 с.-640с.
6. Капінос Г.І. Операційний менеджмент [Текст] : навч.-метод. посіб./ Г.І. Капінос, І.В. Бабій. – К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 352 с.
7. Кузьмін О.Є., Ноджак Л.С., Мельник О.Г. Менеджмент: теоретичні засади та прикладні аспекти. Конспект лекцій для студентів базових напрямів підготовки “Менеджмент” та “Економіка і підприємництво”. – Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2006. – 148 с.
8. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: Навчальний посібник. – 4-те вид., стереотипне з 3-го. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка».- 2009. – 384 с.
9. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г., Петришин Н.Я. Прикладний менеджмент. Навч. посібник. - Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”,

2009. – 292 с.

10. Лозниця, В. С. Психологія менеджменту: навч. посібник / В. С. Лозниця. - К.: УВПК ; К. : ЕксОб, 2000. - 512 с.

11. Лопатенко Л. О. Операційний менеджмент: [Конспект лекцій для студ. пряму підготов. "Менеджмент"]. — К. : МАУП, 2007. — 128 с. : іл. — Бібліогр.: с. 122–124.

12. Михайловська О.В. Операційний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: 2019 с. – 550 с.

13. Основи менеджменту. Мартиненко М.М. Підручник. — К.: Каравела, 2008. - 496 с.

14. Омеляненко Т. В. Операційний менеджмент: презентаційний курс [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Т. В. Омеляненко, А. В. Осокіна. — К. : КНЕУ, 2016. — 197 с.

15. Шегда А.В. Менеджмент: Підручник. — К.: Знання, 2004. — 687 с. Юргутіс Хміль Ф.І. Основи менеджменту Підручник. – К.: Академвидав, 2005. – 608 с.

16. Хміль, Ф. І. Практикум з менеджменту організацій: навчальний посібник /- Львів : Магнолія плюс, 2004. – 333 с.

17. Овчарук В. В. Системи адміністрування в управлінні підприємствами: побудова та застосування з урахуванням євроінтеграційних процесів : [монографія] / В. В. Овчарук. – Львів : Галицька видавнича спілка, 2018. – 276 с.

18. Савіцький А. В. Експортоорієнтоване управління у підвищенні прибутковості промислових підприємств : дис. ... док. ек. наук : 08.00.04 / А.В. Савіцький; Хмельницький національний університет. – Хмельницький, 2021. – 595 с.

Додаткова:

1. Білорус О.Г., Панченко Е.Г. Менеджмент: конкурентоздатність і ефективність. - К. -Знання. - 2002.

2. Вітлінський В.В., Наконечний С.І. Ризик у менеджменті. - К. - ТОВ "Борисфен-М". -2006.

3. Войчак А.В. Маркетинговий менеджмент. - К. - КНЕУ. - 2000.

4. Менеджмент / ред. С.У. Олійник - Х. - ДрукЛТД.; К. - Проза. - 2007.

5. Сучасний менеджмент у питаннях і відповідях./ Мошек Г.Е. - К. - КДТЕУ. - 2009.

6. Таранавська Н.П., Пушкар Р.М. Менеджмент: теорія і практика. - Тернопіль. - Карт-бланш.-2007.

7.Тренінг знань з курсу "Менеджмент" за допомогою тестів та комп'ютерних технологій./ Тельнов А.С., Решміділова С.Л. - Хм. - ТУП. – 2001.

9. Інформаційні ресурси

1. <http://management.com.ua>.

2. <http://uk.wikipedia.org/>.

3. <http://www.studentbooks.com.ua/>.

4. <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

10. Шляхи забезпечення дистанційного навчання

Інструменти спілкування: електрона пошта, відеоконференція, чати, веб-сайти.

Інформаційно-освітнє середовище:

- системи (платформи) дистанційного навчання: Microsoft Teams, Google Forms, Zoom, Skype;
- соціальні мережі та меседжери: Viber, Facebook, Telegram;
- форми дистанційного-інтерактивного навчання: онлайн-конференції, візуалізація.

Режими дистанційного навчання:

- синхронному (всі учасники освітнього процесу одночасно перебувають у веб-середовищі) дозволяє співпрацювати в режимі реального часу;
- асинхронному (освітній процес здійснюється за зручним для вчителів та учнів графіком) може включати в себе різноманітні засоби інформації, аудіо- та відеоуроки (але не обмежуватись ними).

Оцінювання та контроль:

- види контролю за часом: попередній, поточний, тематичний, підсумковий;
- методи контролю: тестовий, письмовий, усний.